

Motion till riksdagen 2013/14:So330

av **Roza Güclü Hedin (S)**

Nollvision för fallolyckor

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en nollvision för fallolyckor.

Motivering

Fallskadorna ökar bland äldre och konsekvenserna när man ramlar och skadar sig i högre ålder kan bli allvarliga. Statistik från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) visar att närmare 1 600 pensionärer avled förra året i sviterna efter fallskador i Sverige. Enligt olyckstatistiken från MSB är det fem gånger fler som dör i fallolyckor än i trafikolyckor och det är sju gånger fler som måste läggas in på sjukhus efter fallolyckor jämfört med olyckor i trafiken. Trots att fallolyckorna kräver fyra liv varje dag och hundratals sjukhusinläggningar, läggs betydligt mer resurser på att förebygga trafikolyckor.

Fallolyckor kostar samhället 24 miljarder varje år, i alla åldersgrupper. Vi lägger drygt 3 miljarder på att förebygga fallolyckor, ungefär hälften av dem på att minska arbetsolyckorna. Men den allra vanligaste fallolyckan sker inte på jobbet utan i hemmet, då en äldre person halkar och tappar balansen. Ofta blir resultatet en bruten höftled.

Den skadan står för en stor del av de kostnader som fallolyckorna orsakar. En höftledsfraktur kostar samhället ungefär 400 000 kr under det första året. Kostnaden fördelas ganska lika mellan landsting och kommun. Men varken politiker eller allmänhet verkar känna till problemets omfattning och det saknas en samhällsstrategi för att försöka minska problemet. Fortfarande tror alltså en stor majoritet att det är vägtrafikolyckor och inte fallolyckor som är den vanligaste dödsolyckan.

Det krävs ett mer omfattande arbete kring dessa frågor, och staten måste stötta upp de organisationer och kommuner som jobbar med det förebyggande

Fel! Okänt namn på

arbetet kring folkhälsa. Flera goda exempel går att hitta i ett antal kommuner och landsting. På flera håll går det exempelvis att anlita en Fixar-Malte, en hemvaktmästare, som kan hjälpa till att byta glödlampan i takkronan eller sätta upp nya gardiner. Andra kommuner erbjuder hjälp att skadesäkra hemmen.

Det är bra, men den största förbättringsmarginalen finns troligtvis inom sjukvården. Bristen på geriatriker som är specialiserade på äldres sjukdomar är stort. Många äldre felmedicineras. Det är exempelvis inte sällan fallolyckorna orsakas av yrsel, som i sin tur är en biverkan av ett läkemedel. En del av denna brist skulle kunna dock kunna botas genom att den geriatriska kompetensen bland andra läkare blev bättre. Även rehabiliteringen av äldre med höftfrakturer har försämrats de senaste tio åren och många äldre får aldrig en chans att komma tillbaka igen.

Fallolyckor är ett stort folkhälsoproblem. När den demografiska utvecklingen gör att antalet äldre och sköra människor blir fler och fler krävs politiska initiativ. Med ett bättre förebyggande arbete hade många fallolyckor kunnat undvikas. Regeringen bör verka för att en nollvision ska gälla för fallolyckor och att personal inom sjukvård och äldreomsorg bör utbildas om fallolyckor. Det skulle spara onödigt lidande och resurser som man istället skulle kunna lägga på att utveckla välfärden.

Stockholm den 27 september 2013

Roza Güclü Hedin (S)